

FÅGELRAPPORT FÖR VÄSTMANLAND 1976

Bo Eriksson, Sören Larson, Jan-Erik Malmstigen, K-G Källibrink,
Stefan Björklund & Arne Eklöv

Detta är den första sammanställningen av fågelrapporter från den nya rapportkommittén. Sammanställningen bygger på ett mera enhetligt underlag än tidigare eftersom en lista, innehållande de arter som ska rapporteras, finns utgiven.

Arbetet inom rapportkommittén har delats upp så att rapportmottagaren fått uppgift att rapportera art för art. De övriga medlemmarna har sedan gjort en sammanställning över sin artgrupp, varefter rapportmottagaren sett till att presentationen blivit enhetlig.

Gruppindelning: Storlom - mindre sångaren, Sören Larsson,
Kungsörn - sothöna, Jan-Erik Malmstigen,
Strandkata - lunnefågel, K-G Källibrink,
Skogsduva - stjärtmes, Stefan Björklund,
Nötväcka - pilfink, Arne Eklöv.

STORLOM (*Cavia arctica*). 6 häckningar och 9 troliga häckningar rapporterade.
Fördelning: Sala kommun 8, Surahammar 4, Lindenberg 4, och Ljunneberg 1.

SMÅLOM (*G. stellata*). Två häckningar samt 4 sommarobservationer. Dessutom iakttagen under sträcktid: 2 ex Gnien 9.5 (SL), 1 ex Fläcksjön 27.4 (EK), 4 ex Reningsverket, Fagersta 24.4 (RL), 1 ex Kråkelottet, Fagersta 9-10.5 (PF), samt 2 ex Hediarn, Fagersta 15.5 (AL).

GRÅHÅKEDOPPING (*Podiceps griseigona*). Ingen häckning, 1 ex översomrade i Gussjön 24.4-8.8 (SB). Dessutom rastande under ströket: 1 ex Askö-viken 8.5 (EK), 1 ex 21.4 och 8.5 Fläcksjön (RA), 1 ex Storsjön, Möklinta 8.5 (SÖ) samt 1 ex Gussjön 16.5 (PLW).

SVARTHÅKEDOPPING (*P. auritus*). 32 häckande par rapporteras samt 12 troliga häckningar.

SVARTHÅLSAD DOPPING (*P. nigricollis*). 1 ad Asköviken 14.7 (LJ) samt 2 juv Asköviken 19.8 (RH, AA).

SMÅDOPPING (*P. ruficollis*). Två par häckade framgångsrikt i Västerås kommun. Dessutom under sommaren iakttagen i Gillingen, Prövi 30.5 (EL),

Gussjön 10.7 (KE) och 2 ad Asköviken 15.7 (LJ). Under sträcktid iakttagen i Fläcksjön vid 4 tillfällen. Två övervintringar: 1 ex Västerås hamn 4.1-3.4 (TS) och 1 ex Sagan, Sala 30.1-27.3 (EK).

STORSKARV (*Phalacrocorax carbo*). 1 juv översomrade Vågsjön, Surahammar (SL, ALM), 1 ex Fläcksjön 7-29.6 (KE m.fl.), 1 ex Tyttbo, Dalälven 2.1 (MP m.fl.). Under hösten iakttagen förutom i Milaren och Hjälmararen även i Långsvan, Gunnilbo 7.11 (RH), 5 Låsjön, Surahammar 18.9 (SL) och Gnien 17.10 (KE).

HÄGER (*Ardea cinerea*). 10 par häckade på 4 lokaler. Fördelning: 7 bon Västerås kommun och ett bo vardera i Surahammar, Lindenberg och Mora kommun. Ett flertal vinteriakttagelser i Västerås hamn, bl.a. 3 ex 4.1, och Asköviken. Dessutom 1 ex Hjälmarare kanal 19.12 (RO), 1 ex Sjöträbrunn 8.1 (SÖ) och 1 ex Västersjön, Surahammar i januari (TSÄ).

RÖRDROM (*Botaurus stellaris*). 24 tutande fåglar har rapporterats maj-juni (se Fig 1.). Det är det största antalet som rapporterats från landskapet.

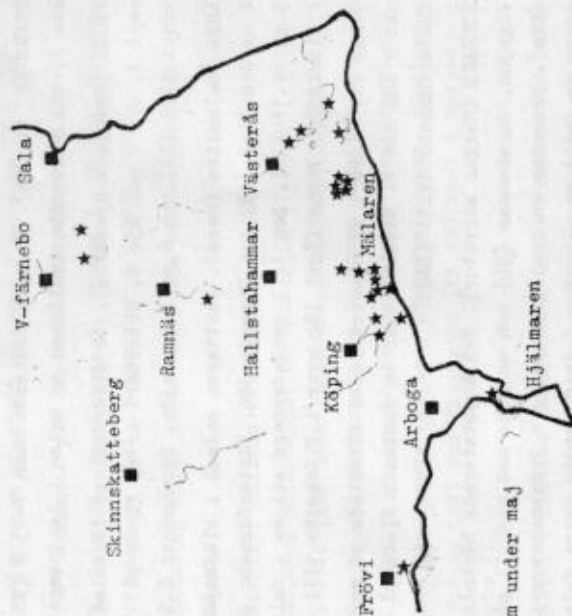

Fig 1. Tutande rördrom under maj och juni 1976.

VIV STORV (*Ciconia ciconia*). 1 ex Västerbykil, 1 mil N Västerfärnebo 7-14.6 (ortsbefolkningen om KE).

ÄPPA (*Anas querquedula*). Ingen häckning rapporterad. Sommarfynd: fd Sörby-sjön, Fellingsbro; Hällsjön, Fläcksjön och Gussjön, Sala kommun; Askö-viken och Stavholmsviken, Västerås kommun samt Findlaviken, S Arboga.

BJDER (*Somateria mollissima*). 4 hanar och 6 honor rastade på Granfjärden, Ängsö 12.5 (KKa). Det är det nionde kända fyndet i landskapet.

GRAVAND (*Tadorna tadorna*). 3 juv Österhammarsjön, Pinnåker 23.8-4.9 (M m.fl.) och SPENSBERGSGÅS (*Anser brachyrhynchus*). 1 ad Gorgen 4-29.4 (KK m.fl.) och 1 ex Väringen, Prövi 10.10 (OS).

GRÅGÅS (*A. anser*). Arten uppträder regelbundet i de mellersta och östra delarna av landskapet under sträcktiden. 5 häckningar, därav en tillsammans med kanadagås, rapporterade.

HÄLSÅS (*A. albifrons*). Iakttagen under sträcket vid 7 tillfällen: 2 ex Askövik 12.4 (LJ), 1 juv Gorgen, Västerfärnebo 25.4 (MV), 2 ex över Fläcksjön 1.5 (RH) och 2 ex över Gnien samma dag (SL). Samtliga höst-iakttagelser från Gnien, 2 ex 16.9, 1 ex 25.9 och 9 ex 14.10 (SL). VITKINDAD GÅS (*Branta leucopsis*). En flock på ca 200 ex sträckte över Västerås 12.10 (HOH). 12 ex över Fläcksjön 9.10 (KK).

PRUTGÅS (*B. bernicla*). I samband med friska nordostvindar sträckte 95 + 125 ex över Gnien 16.9 (SL) och 65+47+75 ex över Fläcksjön 17.9 (KK).

KNÖLSVAN (*Cygnus olor*). 79 häckande par rapporterades. Fördelning: Lindsbergs kommun 35, Sala 28, Surahammar 5, Arboga 4, Köping, Västerås och Hälletahammar 2 vardera samt Ljusnarsbergs kommun 1 par.

HÄNGSVAN (*C. cygnus*). Häckning eller häckningsförsök har rapporterats från 8 sjöar i landskapet.

HINDRE SÄNGSVAN (*C. bewickii*). Ensamma ex rastade i Gnien 27.3 (RH), Sjömosjön 31.3-7.4 (RO, UE), Hörrensö, Hörrensö, SV Fläcksjön 11.4 (RH), Fläcksjön 12-16.4 (EA) och 23.4 (LB) samt Pinnåkersjön 7-14.5 (OS, RJ). Dessutom låg 2 ex i Gorgen, Västerfärnebo 16-25.4 och därefter en ensam fågel till 1.5 (KE m.fl.). Tre höstobservationer föreligger. Samtliga gäller ensamma sträckande fåglar i slängsvanlockar, nämligen den 14.11 vid såväl Gorgen (MV) som Fläcksjön (KK, SB) samt i början av november över Ramnäs (BE).

KUNGSÖREN (*Aquila chrysaetos*). Iaktas regelbundet under vintern vid Askövik, Ängsö, Gnien, Fläcksjön, Medåker (Arboga) samt Fröschehammarsviken (Arboga). 1 ex Tindsonrådet, NE Sala i december. Sommarfynd: 1 ad västra Västmanland 10.7 (RT). Övriga observationer fördelade på årets månader enligt: Jan 3, feb 3, mars 3, april 2, sept 1, okt 9 och dec 1.

FJÄLLVRAK (*Buteo lagopus*). Vinter: 1 ex Strö, Köping 19.12 (LH). Sommar: 1 ex Norrsjön, Surahammar 31.7 (ML). 73

SNATTERAND (*A. strepera*). Observerad i Askövik 5 tillfällen, som mest 3 ex 19.8 (RH). Dessutom 2 ex Malmön, Köping 20.4 (JL), 1 par Sjömosjön 9.5 (UE), samt 6 ex Åkebergsviken, Hjälmaren 9-19.9 (UE). STJÄRTAND (*A. acuta*). Två sommarfynd: 1 ex Gorgen 5.6 (KE) och 2 ex Hälletorp 25.7 (TS). Ovanligt höststräck över landskapet t.ex. 140 ex över Saladamn 10.9 (KK), 101 ex över Fläcksjön 12.9 (KK) och 370 ex över Gnien samma dag (SL).

SKEDAND (*A. clypeata*). Sommar-iakttagelser: St. Lindsjön, Lindsberg; Askövik, Geddeholm och Ängsö i Västerås kommun; Pindlaviken och Sjömosjön i Arboga kommun samt Gussjön.

VITG (*Aythya fuligula*). Två vinterfynd: 1 ex Köpings hamn 19.12 (AE) och 1 ex Arboga stad i december (UE).

BERGAND (*A. marila*). 11 observationer fördelade på maj 5, sept 2, okt 3 och nov 1.

BRUNAND (*A. ferina*). En hane Västerås hamn 7-25.2 (TS). Detta torde vara den första vinterobservationen av arten i landskapet.

ALPÅGEL (*Clangula hyemalis*). 12 observationer fördelade på april 1, maj 2, sept 1, okt 2 och nov 6. Noterbart är en flock på 15 ex i Väringen, Prövi 17.9 (OS) och 6 ex i Norrsjön, Surahammar 6.5 (ALM).

SVÄRTA (*Melanitta fusca*). Iakttagen endast i Fläcksjön på våren, som mest 4 ex den 15.5 (SB) och Hörrensö, Västerfärnebo på hösten, som mest 3 ex 14.11 (EA). Den 14.3 omhändertogs ett ex i Sala stad och släpptes i Fläcksjön. Denna fågel låg kvar i Fläcksjön till den 25.7 (KK).

SJÖORRE (*M. nigra*). 27 observationer fördelade på april 1, maj 15, sept 2, okt 7 och nov 2. Noterbart är en rastande flock på 47 ex i Hörrensö, Västerfärnebo 14.11 (EA).

SMÅSKRAKE (*Mergus serrator*). Två konstaterade häckningar. En hona på ÄGÖ Vågsjön, Surahammar (SL) och en hona med ungtull på Granfjärden, Ängsö (Kka). Dessutom en trolig häckning i Fröschehammarsviken, Hjälmaren (UE). Arten är fullt regelbunden i landskapets östra delar under sträcket.

STORSKRAKE (*M. mergamus*). 3 häckningar rapporterade. Fördelning: Ljusnarsbergs kommun 4, Mora 3 och Sala 1. Ovanligt stora flockar rastade i landskapet under hösten, främst på Nälaren. T.ex. 4000 ex Galtan 14.11 (AE, LV).

SALSKRAKE (*H. albellus*). En hona Gussjön 10.7-16.8 (KE m.fl.). Den största rastande flokken noterades i Askövik den 6.11 med 68 ex (ÖD).

DUVHÖK (*Accipiter gentilis*). Häckning har rapporterats med 1 par från vardera Lindesberg, Nora och Surahammars kommun.

BRUN GLADA (*Milvus migrans*). 1 ex Onien 24.9.75 (RC, RV, SL) samt 1 ex Fläcksjön 25.4 (KI), 1 ex Onien 16.9 (SL). Pynd nr 6-8.

HAYSÖRN (*Haliaeetus albicilla*). Iaktas regelbundet i Mullar-arkipelagen under vintern, som mest 6 ex Aggarön-Ångsö 17.1.

Övriga observationer fördelade på årets månader enligt: feb 2, mars 5, okt 3, nov 6, dec 2.

BRUN KÄRRHÖK (*Circus aeruginosus*). Rapporterade häckningar: 12-14 par Västerås kommun, 3 par Köpings kommun, 2 par Arboga och Sala kommun samt ett häckningsförsök i Surahammars kommun.

BLÅ KÄRRHÖK (*C. cyaneus*). Vinter: 1 ex Askövik 24.1-14.2 (VOK). Sommar: 1 hane Medåkerslätten, Arboga i juli, vid flera tillfällen (lantbrukare gm UE).

ÅNGSHÖK (*C. pygargus*). 1 hane Gorgen, Västerfärnebo 24.6 och 30.6 (KE) samt Fläcksjön 26.6 och 10.7 (SA, KE). Troligen har det rört sig om ett och samma ex.

"STÄNGSHÖK" (*C. pygargus/macrorous*). 1 hane Forsby, Västerås 9.6 (BK), Onien 17.6 (ALM, SL), Fläcksjön 30.9 (SB) samt 1 ex Bysjön, Grimsö 1.10 (HLJ).

FISKGJUSE (*Pandion haliaetus*). 29 häckningar rapporterade, därav 10 från Sala kommun samt 7 från Arboga kommun. Sen observation: 1 ex Björnön 20.11 (HJa).

LÄRFALK (*Falco subbuteo*). 7 konstaterade plus 9 troliga häckningar rapporterade.

PILGRINDFALK (*F. peregrinus*). 1 juv Fläcksjön 28.3 (KK m.fl.) samt 1 hona Beckgården, Fagersta 14.4 (HL).

STENFALK (*F. columbarius*). Antalet iakttagelser resp månad, se Fig 2. Vinter: 1 ex Askövik 13.1 (VOK), Arboga stad 29.12 (LSo).

AFRONFALK (*F. vespertinus*). 1 ex Gussjön 23.5 (FO), 1 hane Askövik 9.6 (LJ, ÖD) samt Björnön 21.6 (DC, HG).

TORNFALK (*F. tinnunculus*). Häckningar: 3 säkra plus 3 troliga har rapporterats. Vinterobs: 1 ex Köping 23.1 (LM), Skultuna 6.2 (VOK), 22.2 (SL), Västerås 20.12 (SL), 24.12 (SL) samt Nora 24-23.12 (HLJ). VAKTEL (*Coturnix coturnix*). 1 hane Gussjön 23.6 (KK), 1 ex Bråfallet, N Fagersta 10.7 (DF).

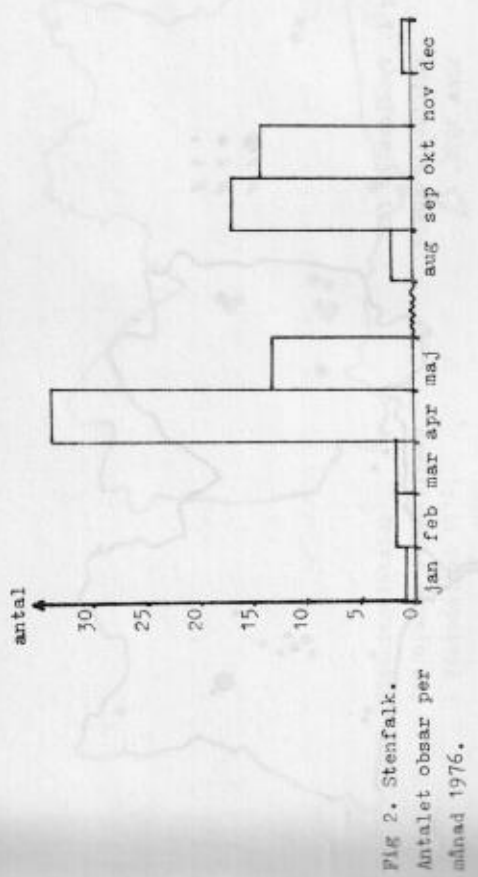

Fig 2. Stenfalk. Antalet obsar per månad 1976.

TRANA (*Grus grus*). Stor flock: 600 ex Olabo, Sättrabrunn 22.4 (KK, SB). VATTENRALL (*Fallus aquaticus*). Minst 40 revirhävande hanar varav flera häckningar konstaterade (Västerås kommun ej med). Fig 3. visar fyndlokalerna under 1976. Man får antaga att vattenrallen blivit dåligt rapporterad och att arten är allmänare än vad som framgår av figuren.

Fig 3. Revirhävande hanar 1976.

SMÅFLÄCKIG SUMPÖNA (Porzana porzana). 22 hanar från 16 lokaler, fördelade på kommunerna enligt: Surahammars 9, Sala 7, Västerås 2, Lindesberg 2, Hallstahammars 1 samt Arboga 1. Fig 4 visar fyndlokalerna 1976.

Fig 4. Fyndlokaler för småfläckig sump- höna 1976.

MINDRE SUMPÖNA (*P. parva*). 2 ex Askövikens 15.6, 1 ex hördes t.o.m 20.6 (HH, LJ, PM m.fl.). Tredje fyndet för lokalen, tidigare 1953 och 1954.

KORNKARR (*Grex crex*). 1 ex Askövikens (LJ, TS, KA m.fl.), 1 ex Morakogsjön vid ett tillfälle i juni (HLJ), 1 ex Lergroparna, Surahammar 22.6 (ML), 1 ex Borgåsund 14.6 (ARA), 1 ex Sitrabrunn i slutet av juni (Lars Lunde-vall gm KE), 1 ex N Hallstahammar 2.7 (ARA).

RÖRHÖNA (*Gallinula chloropus*). Vinter: 1 ex västerås hamn 1.1-10.1, 5.2 (VOK), Sagån, Sala vintern 75/76 (SB, KK).

SÖTHÖNA (*Falco atra*). Vinter: 2 ex Västerås hamn övervintrade 1976 (VOK), 1 ex Arboga stad vintern 75/76 och 76/77 (UE), 2 ex Köpings hamn 15.2, 1 ex 21.2 (AE), 1 ex Virsbo 14.2 (SL), 1 ex Sagån, Sala 25.12 (SB).

STRANDSKATA (*Haematopus ostralegus*). 1 ex Rånvalen 1.4 och 16.4 (OA), Björkasjön, Lindesberg 1.5 (TE), Grimsö i maj (HLJ). Dessutom rapporterad under ströcket från Köpings kommun vid 1 tillfälle, Västerås kommun 4 och Sala kommun 2.

MINDRE STRANDPIFARE (*Charadrius dubius*). 14 häckningar rapporterade.

Se Fig 5.

FJÄLLPIFARE (*Budonias morinellus*). 1 ex Fläcksjön 3.5 (SB, KK) och 22.5 (KK).

KUSTPIFARE (*Pluvialis squatarola*). Vårfynd: 1 ex Gorgen, Västerfärnebo 15.5 (MV) och 1 ex Prävi Reningsverk, Hagaberg 27.5 (KJ). Under höst-ströcket observerad över större delen av Västmanland. Antalet inaktagna ex: juli 6, aug 51, sept 139 och okt 14.

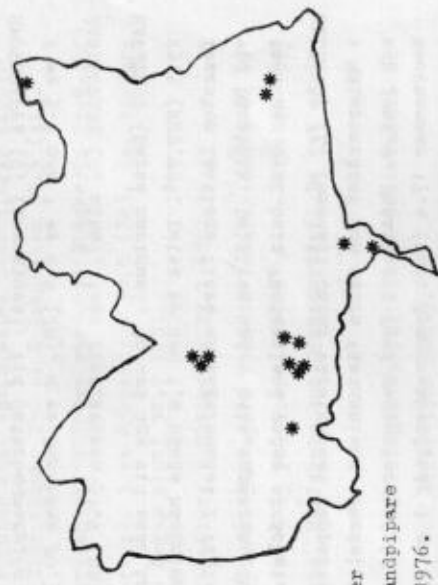

Fig 5. Häckningslokaler för mindre strandpipare i Västmanland 1976.

KOSKARL (*Arenaria interpres*). 1 ex Älckby, Västerås 9.5 (BK), Björånby, Västerås 14.5 (HH), Gorgen, Västerfärnebo 20.5 (KE), 2 ex Fläcksjön 15.5 (KA m.fl) och Ängsö 16.5 (KI, FM).

DUBBELBECKACIN (*Gallinago media*). 1 ex Lötén 3.5 (KE), Mjlintorp 17.5 (RA, BU), och Vevungen, Fagersta 13.10 (HE).

SVÄRCECKASTIN (*Lymnocyrtus minimus*). 1 ex Ladugårdsjön, Strömsholm 2.10 (PE, KC), Gnien 3.10 (ARA), 7.11 (ML) och Fındlaviken 7.10 (UE).

STVRSPOV (*Himantopus arquata*). Sena observationer: 1 ex Malmö, Köping 14.11 (JL, KL). Från 1974: 1 ex Fläcksjön 25. och 30.11 (KK m.fl).

SMÅSPOV (*N. phaeopus*). Rapporterad under ströcket från Västerås kommun vid 7 tillfällen och från Sala vid 10. Fördelning på månad: april 5 ex, maj 29, juni 13, juli 14 och aug 1 ex. Dessutom 1 ex Fındlaviken 7.9 (UE).

RÖDPOV (*Limosa limosa*). 1-2 ex Gorgen 14-16.4 samt 1 ex 25.5 (KB m.fl). 1 ex Fläcksjön 19.4 (KK), 4 ex 25.4 (OP), 2 ex 29.4 (SB). 1 ex Gussjön 19.4 (SL) och 3 ex 28.4 (SB). 1 ex Mjlintorp 9-9.5 (RN, ARA), Askövikens 23.5 (HJA), Fındlaviken 5.8 (UE).

MYRSPOV (*L. lapponica*). 4 ex Gorgen 14.4 (MV), 1 ex Fläcksjön 19.4 (KK) och 2 ex 7.5 (SB), 1 ex Askövikens 28.4 (TS, UC). 41 ex Bännbäck, Dalälven 17.7 (KK), 23 ex Fläcksjön 25.7 (KE) och 95 ex 28.7 (KK), 150 ex Gorgen 3.8 (MV), 1 ex Fındlaviken 4.9 och 6 ex 15.9 (UE), 1 ex Österhammarsjön 5.8 (JM), Gnien 3.9 (ML).

KUSTSNÄPPA (*Callidris canutus*). 30 ex på N-sträck Fläcksjön 15.5 (KA m.fl), 1 ex Fındlaviken 3-4.8 (UE), Mjlintorp 12.8 (PE) samt 2 ex Fläcksjön 11.9 (KE m.fl).

SMÅSNÄPPA (*C. minuta*). Vårfynd: 1 ex Gorgen 19.5 och 28.5 (KE).

SKOGSDUVA (*Columba oenas*). Förutom rent spekulativa bedömningar har 12 häckningar rapporterats. Stor flock: 250 ex N Askövikens 11.9 (AA).

RINGDUVA (*C. palumbus*). Stort antal: 4020 ex strödda Fläcksjön 23.9 (KK).

TURTURDUVA (*Streptopelia turtur*). 1 ex Börbrösjön 13.5 (EA), Ås, Romfar-tuna 30.6 (ÅK, SÖ, SB) och Ångsö slott 18.7 (ÖD).

BERGDUV (*Bubo bubo*). 1 ex Älvkullen, S Fläcksjön 22.1 (EA).

HÖRUGGLA (*Surnia ulula*). 17-20 ex jan-april från 14 lokaler och 4 ex okt-nov från 4 lokaler. Dessutom 5 ej publicerade fynd hösten-vintern 1975: Gyttorp, Pershyttan, Köping, Hallarsbo och Tinäsområdet. De två sista troligen samma ex.

HORNUGGLA (*Asio oyus*). Endast 3 häckningar rapporterade 1976: Vagersta, Romfartuna (GL), Gnien (SL) och Hörbrösjön (Flu).

JOHDUGGLA (*A. flammeus*). Ca 10 observationer under icke häckningstid. Anmärkningsvärt är de många sommarfynden från 10 lokaler, varav de intressantaste är 1-2 ex 17.6-11.7 och 3 ex 29.6 vid Malmön, Köping (ÅE, RO), 1-2 ex början av juni, 11.6 och 20.6 vid Gångholmen (VOK, AA) samt 2 ex Gorgen 1.5-8.7 (KE, EA).

HÄFTSKÄRRA (*Caprimulgus europaeus*). 30 spelande ex rapporterade. Dessutom 3 observationer i augusti.

TOHRSVALA (*Apus apus*). Stor ansamling: Ca 10 000 ex Askövikens 11.8 (KOH).

KONGSFISKARE (*Alcedo atthis*). Häckning på 3 lokaler 1976. Dessutom obser-vationer av drygt 20 ex fördelade över hela året. Som mest 4 ex Västerås hamn i januari (VOK). En tidigare ej publicerad häckning från 1975.

HÄMPÄGEL (*Upupa epops*). 1 ex Norså 1.5 (LH, POL), 1 ex Boda, Västerfärnebo 9.6 (POA).

GRÅSPETT (*Picus canus*). 1 hona Tinäsområdet 21.11 (SH, KEP), 1 ex V Hallsta-hammar 28.12 (BA, BW). 1975: 1 hane Tinäsområdet 2.2-9.5 (OSJ m.fl.).

VITRYGGIG HACKSPETT (*Dendrocopus leucotos*). Iakttagen på 5 lokaler under häckningstid. På en av dessa konstaterades häckning (BAH). Dessutom enstaka observationer i feb, mars, okt och nov.

TRUPPIG HACKSPETT (*Picoides tridactylus*). 17 observationer varav 6 under häckningstid. Ett häckfynd: MÖklinta, N Sala (SB). Fig 6 visar 1976 års fynd.

TRÄDLÄRKA (*Lullula arborea*). En häckning, Grimsö (HLJ). Sjungande ex vid Lånstaåsen; Solinge 6.6 (GL), Geddeholm 7.6 och 19.6 (AA) samt Kärrbo 7.6 (VOK). I 8vrigt 8 observationer. 1975: 1 sjungande ex Aliberget, Tinäsområdet 9.5 (GA).

SPOVSKÄPPA (*O. ferruginea*). Vid Österhammarsjön 1 ex 17.7 (JM), 19.7 (OS), 2 ex 5.8 och 1 ex 6.3 (JM), 4 ex Bännbäck 20.7 (KK).

SANDLÖPARE (*C. alba*). 1 ex Fındlaviken 31.7 (UE).

HAVSTRUT (*Larus marinus*). Bo med ägg vid skär intill Skorven, Mälaren 23.5 (KOH, TS). Detta är den 1, a kända häckningen i landskapet. Dessutom iaktogs flera ex regelbundet i Västeråsdeln av Mälaren och vid Bännbäck, Dalälven under hela sommaren. För övrigt spridda iakt-tagelser över hela Västmanland under ströcket.

STILLTRUT (*L. fuscus*). Under vårströcket rapporterad från flera lokaler i Mälaramrådet och östra Västmanland. Fördelning: april 20 ex, maj 180, och juni 8. Endast ett fynd rapporterat från västra delen: 1 ex Luntan, Rockhammar 17.4 (OS). Sommar-höstynd: 1 ex Fläcksjön 3.7 (KK), Bännbäck 1.9 (KK) samt 8 ex Gnien 12.9 (SL, RN).

VITTRUT (*L. hyperboreus*). 1 juv rastade Bännbäck, Dalälven 20.10 (SB). Ny för landskapet.

FISKEJÄS (*L. canus*). Vinterfynd: 1-2 ex Västerås hamn 1.1 och 2 ex 4.1 (VOK).

SKRAFTJÄS (*L. ridibundus*). Vinterfynd: 5 ex Västerås hamn 1.1 och 2 ex 4.1 (VOK).

DVÄRGKÄS (*L. minutus*). 1 ex Gnien 11.5 (LÖ), 1-2 ex Gussjön 15-20.5 (Flu m.fl.), 1 ex Fläcksjön 16.5 (SB), 19-25.5 (KÖN), 11.6 (SB), 1 ex Askövikens 16.5-2.6 (LJ m.fl) och 4 ex 2.6 (M). 2 ex Skorven, Mälaren 23.5 (KOH). 1 ex Fullerö 30.8 (AA, HH), Fındlaviken 10.9 (UE) samt 2 ex Väringen 27.9-19.10 (OS).

SVARTTÄRNA (*Chlidonias niger*). 30 par häckade vid Askövikens (LJ m.fl.). Därutöver 4 ex Fläcksjön 12.6 (EA) och 1 ex 15.6 (SB). 2 ex Gussjön 13.6 (HM), 1 ex Österhammarsjön 6-7.9 (JM). Från 1974: 1 ex Norsåjön i juni (HLJ).

SKRÄNTÄRNA (*Hydroprogne tschechova*). Vår-försomarfynd: 2 ex Ångsö 25.4 (PM, UC), 1 ex 2.5 (KKA), 1 ex Skorven 23.5 (KOH, TS), Tidö-Lindö 9.6 (LJ). 2 ex Östra Holmen, Västeråsfjärden 19.5 (HJA). Under juli-september regelbundet i Mälaren, östra Västmanland och Hjälmaren. Från övriga Västmanland endast sporadiska fynd.

SILVERTÄRNA (*Sterna paradisaca*). 2 ex Askövikens 3.5 (HH, TS), 9 ex Fläcksjön 21.5 (KK) och 1 ex 7.6 (KE), 14 ex Gorgen 30.8 (KE).

KENTEX TÄRNA (*S. sandvicensis*). 1 juv Bännbäck, Dalälven 13.9 (KK). Ny för Västmanland.

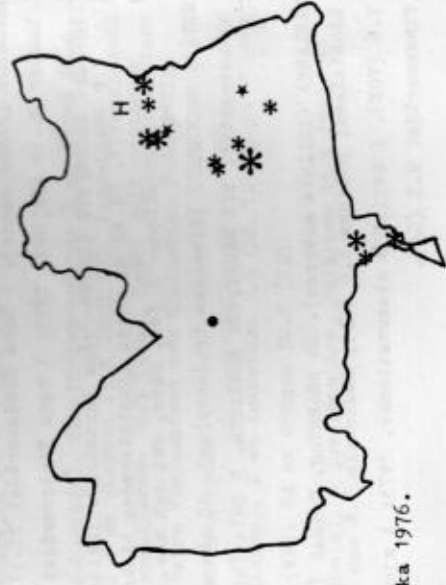

H häckfynd
 ● häckningstid
 * utom häckn.tid
 Fig 6. Fynd av tretålig häckspett 1976.

BERGLÄRKA (*Eremophila alpestris*). 1 ex Gnien 30.10 (ML) och Fläckesjön 24.10 (SB).
 BACKSVALA (*Riparia riparia*). Ca 550 par från 15 kolonier rapporterade. Uppropsart 1977 (se Meddl nr 1, 1977). Stora flockar iaktogs vid Askövikens 13-18.8. Som mest 10 000 ex (LJ).

SOMMARCYLLENG (*Oriolus oriolus*). 1 ex Askövikens 19.6 (HOH), 20.6 (LD) och (sub.ad) 4.7 (AA).
 KORP (*Corvus corax*). 6 häckningar rapporterade 1976.

RÅKA (*C. frugilegus*). Vinterfynd: 1 ex Västerås 25.1 (VOK), 1 ex Sala 25.11 (SL), 1-3 ex Sala 8.12-hela vintern (SÖ m.fl.).
 NÖTKRÅKA (*Nucifraga glandarius*). Utanför Millarområdet rapporterad från ca 15 lokaler i östra delen av landskapet. Ett häckfynd Svartala, Sala (SB) samt 1 ex Grimsö i juli (HLJ). Fig 7 visar fyndlokaler 1976.

H häckning
 ● julifynd
 ★ vår
 ** höst 1 ex
 *** höst 2-3 ex
 **** höst 5 ex
 Fig 7. Fynd av nötkråka 1976.

SKÄGGES (*Panurus biarmicus*). 2 ex Askövikens 4.4 (JHF,KKa), 1 hontecknad Gussjön 22.10 (SB). (fynden ej behandlade av RK). Detta var tredje och fjärde fyndet i landskapet. Tidigare fynd från Askövikens i sept 73 och feb 75.

STRÖMSTARE (*Cinclus cinclus*). Ett par häckade Hammarby, Järléån (HLJ). 1975: 1 ex Långvattnet, Klotten 16.5 (OS).

GÅRDENYCK (*Troglodytes troglodytes*). 1 ex Askövikens 4.1 och 21.2 (LL,VOK) och 6.11 (Kka). 1 ex Karmansbo 5.1 (AE), Ångsö 28.11 (HH,KKa,TS).

NÖRTRAST (*Turdus pilaris*). Invasionsartat uppträdande under okt-dec till följd av rikedom på bär. Här rapporterats i tusental från olika håll. 3200 ex på sträck Gnien 21.10 (SL) och 4000 vid Askövikens 6.11 (KOH).
 NÖVINGSTRAST (*T. iliacus*). 1 ex Kråkslottet, Fagersta 12.12 (IH,UH).

HINDTRAST (*T. torquatus*). 1 hane Mariaborget, Västerås 23-26.4 (AA), 1 ex Klubböcken, Hammås 25.4 och 27.4 (SL), 1 ex L,a Brotorp, Surahammar april-maj (Alm).

ÖVARTHAKAD BUSKSKVÄTTA (*Saxicola torquata*). 1 hane Toftasjön, Arboga 16.5 (UR), (K) behandlad av RK.

ÖVART NÖSTJÄRT (*Phoenicurus ochruros*). 1 hane Vallby, Västerås 2.5 (GE), 1 hane Gyttoorp 10.6 (RT).

BLÅHÅKE (*Luscinia svecica*). 1 hona Morsa, Köping 14.5 (GF), 1 ex MBlintorp, 15.5 (PE), 1 hona Åkeräng, Ångsö 16.5 (KI), 2 hantar Askövikens 16.5 (KOH), 1 ex Fläckesjön 16.5 (SB m.fl.), Stensjön, Sala 16.5 (SÖ), Toftasjön, Arboga 16.5 (UR), Askövikens 20-21.11 (Kka,ÖD).

NÖRHÅKE (*Brithacus rubecola*). 1 ex Köping 23.12 (HAD), 1 ex Lövåsen, Pagersås 27.12 (JOL).

FLÖRHÅGARE (*Locustella fluviatilis*). 1 ex Holmaviken, Pallerö 13.6 (BK,RK), 1 ex Västersjön, Surahammar 25.6-2.7 (RH,ML), 1 ex Askövikens 30.6 (RU).

VÄSTRHÅGARE (*L. luscinoides*). 1 ex Hässlösundet 18.5 (UC) och 23.5 (LD). (ej behandlad av RK). 4:e fyndet för Västmanland.

TRASTHÅGARE (*Acrocephalus arundinaceus*). 9 fynd är rapporterade 1976. Fig 8 visar fynden av trastsångare 1974-1976.

KÄRRHÅGARE (*A. palustris*). 11 ex rapporterade 1976. Fig 9 visar fynden av kärrsångare 1974-1976.

HÖRHÅGARE (*A. dumetorum*). 1 ex Msklinta 25.6 (MF,JP,PF). (ej behandlad av RK).

SNÖSISKA (*Carduelis hornemanni*). 1 ex med denna arts karaktärer Tillinge-fallet, NO Ramnäs 2.1 (MV).

VINTERHÄMPLING (*C. flavirostris*). 3 ex Askövikens 4.1 (VOK), 17 ex Johannisberg, Västerås 17.1 (VOK), 2 ex Västerås kraftverk mitten av januari (VOK), 45 ex Askövikens 2.2 (VOK), 1 ex Hallstahammar 30.12 (ARA, BA).

GULHÄMPLING (*Serinus serinus*). 1 ex Fläcksjön 7-10.7 (KK, BEr).

TALLBIT (*Pinicola enucleator*). Antalet iaktagna ex enl rapporter visas i Fig 10.

Datum	Oktober	November	December
1-5	1	15	136
6-10	0	14	40
11-15	0	77	70
16-20	0	14	1
21-25	18	293	0
26-30/31	0	103	1
Summa	19	516	248
			Totalt 783 ex.

Fig 10. Antal rapporterade ex av tallbit oktober-december 1976.

MÅNDRÄKORNSÅB (*Loxia leucoptera*). 1 hane Stensjön, Sala 20.11 (KK).

LAPPFÄRVA (*Calcarius lapponicus*). Många iakttagelser under våren och hösten på Åtskilliga lokaler. Iakttagelserna fördelar sig månadsvis: april 7, maj 9, aug 1, sept 13 och okt 4.

Signaturer: AA Anders Andersson, AE Arne Eklöv, AG Anders Gustafsson, AL Anders Lindström, AR Anders Arnell, BA Bo Andersson, BH Björn Ahlborn, BB Bertil Eriksson, BE Bo Eriksson, BK Bo Kumlin, BW Björn Wennberg, DP Dan Predin, DG Daniel Green, EA Erik Andersson, EJ Erik "Plur" Jansson, GA Gustaf Aulén, GE Gunnar Eriksson, GL Gunnar Lignell, GP Göran Pettersson, HA Hugo Adell, HE Hans Ek, HH Henry Hirsimäki, HJA Hans Jansson, HLE Hans Lennartsson, HLJ Hans Ljungkvist, HM Henry Malmström, HOH Hans-Olof Holmkvist, IH Ingemar Hjort, JF Jan Forslund, JHP Jan-Henrik Fallgren, JI Jörgen Lindberg, JM Jan-Erik Malmstigen, JOL Jan-Olov Lundkvist, JO Jöns Carlén, KE Kjell Eklund, KEP Karl-Erik Fridén, KI Kjell Ingeström, KK Karl-Gunnar Källebrink, KKA Keijo Kangas, KLI Kurt Lindström, KOH Kjell-Olof Hedlund, KÅK Kjell-Ake Källebrink, LD Lars Dahlberg, LE Lennart Eriksson, LJ Leif Johansson, LL Lars Lindell, LM Leo Mäkinen, LSO Lars Storm, MP Mats Forslund, MG Martin Green, ML Mikael Leppälampi, MV Mikael Vesanen, OA Ola Almqvist, OS Ove Sjöberg, OSJ Olof Sjöberg, PE Per Eriksson, PF Per Forslund, POU Peter Lundberg, PÅ Per Magnusson, PÖ Per Olsson, POA Per-Olof Andersson, RO Rolf Olsson, RK Rolf Kumlin, RN Roger Norman, RT Roland Thuvander, SN Stefan Björklund, SH Stig Holmstedt, SL Sören Larsson, SO Sören Ohman, TÅ Tomas Eriksson, TH Stig Holmstedt, TSÅ Tom Sävström, UO Ulf Carlsson, UE Ulf Eriksson, UI Ulph Hellström, VOK Västerås Ornitol. Klubb, ÖJ Öyvind Östlund, RC Robert Carlsson.

Fig 8. Fynd av trastångare 1974-76. (1 punkt motsv. 1 ex)

GRANSÅNGARE (*Phylloscopus collybita*). 1 ex Storå 23.5-4.6 (OA), 1 ex N Lisjön juni (ALM), 1 ex Bullerens fyr, Kärrbo 9-11.7 (HLE).

MINDRE FLUGSNAPPARE (*Ficedula parva*). 1 ex Onien 7.6 (SL), 1 hane Flåten-dammarna, Ervalla 9.6 (EJ), 1 ex Ulvramen, Surahammar (LE).

JÄRNSPARV (*Fringilla modularis*). 1 ex Västerås kraftverk 7.2 (VOK).

RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA (*Anthus cervinus*). 1 ex Labbarn, Ängsö 8.5 (KI, KKA).

Fig 9. Fynd av kärrsångare 1974-76. (1 punkt motsv. 1 ex)

ENGELSK SÄDESÄRLA (*Motacilla alba yarrellii*). 1 ex med denna ras karaktärer iakttagits vid Åmanningen 1.7 (AG).

PORSÄRLA (*M. cinerea*). 1 hona Ängsöområdet 25.4 (MF, JF, PF).

STENKNÄCK (*Coccothraustes coccothraustes*). Minst 60 observationer på minst 20 lokaler. Flera häckningar i Västeråstrakten.